

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2025/26:MJU15

Hund under kontroll

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i lagen om tillsyn över hundar och katter (tillsynslagen) och djurskyddslagen. Lagändringarna syftar till att effektivisera arbetet enligt de båda lagarna.

Regeringens lagförslag innebär bl.a. möjlighet för länsstyrelserna att utöva tillsyn enligt tillsynslagen, få tillträde till bostäder och andra utrymmen för tillsynen och besluta om omedelbara omhändertaganden i större utsträckning. Det föreslås också en möjlighet för Polismyndigheten att besluta om avlivning av djur som omhändertagits enligt djurskyddslagen i vissa fall.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2026.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet finns fyra reservationer (S, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (S).

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:57 Hund under kontroll.

Fem yrkanden i följdmotioner.

Sju yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

 Ärendet och dess beredning.....4

 Propositionens huvudsakliga innehåll4

Utskottets överväganden.....5

 Regeringens lagförslag5

 Finansiering8

 Omplacering och avlivning av hundar.....9

 Hundavel och hundsmuggling14

 Kamphundar och aggressiva hundar.....22

Reservationer26

 1. Finansiering, punkt 2 (V, MP).....26

 2. Finansiering, punkt 2 (C).....26

 3. Omplacering och avlivning av hundar, punkt 3 (MP)27

 4. Hundavel och hundsmuggling, punkt 4 (S)27

Särskilt yttrande.....29

 Regeringens lagförslag, punkt 1 (S)29

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag30

 Propositionen30

 Följdmotionerna30

 Motioner från allmänna motionstiden 2025/2630

Bilaga 2

Regeringens lagförslag32

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter,

2. lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:57 punkterna 1 och 2.

2. Finansiering

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3858 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkande 1 och

2025/26:3859 av Stina Larsson m.fl. (C).

Reservation 1 (V, MP)

Reservation 2 (C)

3. Omplacering och avlivning av hundar

Riksdagen avslår motion

2025/26:3858 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkandena 2–4.

Reservation 3 (MP)

4. Hundavel och hundsmuggling

Riksdagen avslår motion

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 40–42.

Reservation 4 (S)

5. Kamphundar och aggressiva hundar

Riksdagen avslår motion

2025/26:2706 av Mikael Oscarsson (KD) yrkandena 1–4.

Stockholm den 10 mars 2026

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Emma Nohrén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Nohrén (MP), Martin Kinnunen (SD), Åsa Westlund (S), John Widegren (M), Sofia Skönnbrink (S), Staffan Eklöf (SD), Malin Larsson (S), Helena Storckenfeldt (M), Tomas Kronståhl (S), Mattias Eriksson Falk (SD), Jytte Guteland (S), Kajsa Fredholm (V), Stina Larsson (C), Elin Nilsson (L), Chris Dahlqvist (SD), Joanna Lewerentz (M) och Magnus Oscarsson (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2025/26:57 Hund under kontroll. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag återges i bilaga 2. I propositionen finns en redogörelse för ärendet fram till regeringens beslut om propositionen.

Med anledning av propositionen har två motioner väckts med sammanlagt fem yrkanden. I betänkandet behandlar utskottet även sju motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2025/26 om bekämpning av hundsmuggling och illegal hunduppfödning samt skärpta regler för innehav av kamphundsraser och hundar med dokumenterat aggressivt beteende. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

I ärendet har även World Animal Protection Sverige lämnat in en skrivelse med anledning av propositionen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen ändringar i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter (tillsynslagen) och djurskyddslagen (2018:1192) som syftar till att effektivisera arbetet enligt de båda lagarna. Ändringarna gäller bl.a. möjlighet för länsstyrelserna att utöva tillsyn enligt tillsynslagen, få tillträde till bostäder och andra utrymmen för tillsynen och besluta om omedelbara omhändertaganden i större utsträckning. Regeringen föreslår också en möjlighet för Polismyndigheten att besluta om avlivning av djur som omhändertagits enligt djurskyddslagen i vissa fall.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2026.

Utskottets överväganden

Disposition

Betänkandet är disponerat så att utskottet inleder med att behandla propositionen. Därefter behandlar utskottet motioner om förslag på tillkännagivanden till regeringen i frågor som anknyter till regeringens lagförslag.

Därtill behandlas i betänkandet de motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2025/26 som berör frågor inom områdena hundavel och hundsmuggling samt skärpta regler för innehav av kamphundsraser.

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar dels i lagen om tillsyn över hundar och katter, dels i djurskyddslagen.

Jämför det särskilda yttrandet (S).

Propositionen

Länsstyrelserna ska kunna utöva tillsyn enligt tillsynslagen

Regeringen föreslår att det ska förtydligas att länsstyrelsen utövar tillsyn över att tillsynslagen och de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs.

Regeringen föreslår vidare att länsstyrelsen, i den utsträckning det behövs för tillsyn, ska ha rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar från den som är föremål för tillsynen.

Regeringen föreslår också att länsstyrelsen ska få besluta om de förelägganden som behövs för att tillsynslagen och de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen ska följas. Ett föreläggande ska få förenas med vite.

Regeringen föreslår att länsstyrelsen, i den utsträckning det behövs för tillsyn, ska ha rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen som har samband med hundhållning eller där det kan antas att en hund hålls, och där besiktiga hunden och göra undersökningar.

Rätten till tillträde ska gälla om

- det kan antas att tillsynen över hunden inte uppfyller kraven i lagen eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller
- syftet med tillträdet är att kontrollera att tidigare konstaterade brister i tillsynen över hunden har åtgärdats.

Länsstyrelsen ska dock bara få tillträde till en bostad när det kan antas att en hund hålls där.

Länsstyrelsen ska även ha rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler, bostäder och andra utrymmen, i den utsträckning det behövs för att kontrollera att ett beslut om hundförbud följs.

Åtgärder som innebär att länsstyrelsen begär att få upplysningar, ta del av handlingar eller få tillträde ska utföras så att minsta skada och intrång orsakas.

Regeringen föreslår också att den som är föremål för länsstyrelsens tillsyn ska lämna den hjälp som behövs för att tillsynen ska kunna utövas.

Regeringen föreslår att Polismyndigheten på begäran av länsstyrelsen ska lämna den hjälp som behövs för att länsstyrelsen, utöver att kunna verkställa sina beslut, även i övrigt ska kunna utöva tillsyn.

Tillfälliga omhändertaganden för mentalbesiktning bör inte införas

Regeringen bedömer inte att det ska införas en möjlighet för länsstyrelserna att besluta om att en hund ska omhändertas tillfälligt för att undersöka hundens mentala status och bedöma om den riskerar att orsaka skada eller avsevärd olägenhet för omgivningen.

Omhändertaganden enligt tillsynslagen och avveckling av hundinnehav

Om den som ett hundförbud riktas mot äger eller håller en eller flera hundar, ska länsstyrelsen i samband med beslutet om hundförbud förelägga honom eller henne att inom viss tid göra sig av med den eller de hundar som omfattas av hundförbudet, om inte länsstyrelsen beslutar att omhänderta hunden eller hundarna i samband med beslutet om hundförbud.

Regeringen föreslår vidare att länsstyrelsen ska få besluta att en hund ska omhändertas om ett beslut om hundförbud eller beslut om avveckling av hundinnehav inte följs. Såväl länsstyrelsen som Polismyndigheten ska även få besluta om omedelbara omhändertaganden om det är nödvändigt för att ett beslut om hundförbud ska följas.

Länsstyrelsen ska också, enligt regeringens förslag, i övrigt få besluta om omedelbara omhändertaganden enligt tillsynslagen. Ett beslut om omhändertagande eller omedelbart omhändertagande av en hund ska också omfatta avkomma som den omhändertagna hunden föder under omhändertagandet. Om det inte går att verkställa ett beslut om att en omhändertagen hund ska säljas eller överlätas, ska länsstyrelsen i stället få besluta att hunden ska avlivas.

Omhändertaganden enligt djurskyddslagen och möjlighet för Polismyndigheten att besluta om avlivning

I nuläget är det enbart Polismyndigheten som enligt 9 kap. 6 § djurskyddslagen har möjlighet att omedelbart omhänderta ett djur som hålls i strid med ett

djurförbud. Regeringen föreslår att även länsstyrelsen ska få möjlighet att omedelbart omhänderta djur som hålls i strid med beslut om djurförbud.

Om Polismyndigheten har fattat beslut om ett omedelbart omhändertagande av ett djur, och djuret är så svårt sjukt eller skadat att det bör avlivas omedelbart, föreslår regeringen att Polismyndigheten ska få fatta beslut om att avliva djuret och ansvara för att beslutet verkställs.

Innan Polismyndigheten beslutar om avlivning ska en veterinär göra en bedömning av behovet av avlivning, om det är möjligt att nå en veterinär inom skälig tid.

Beslutet om avlivning ska få fattas även om djurägaren inte kan kontaktas eller motsätter sig avlivning.

Efter ett beslut om avlivning ska Polismyndigheten informera länsstyrelsen och djurägaren eller någon annan som är ansvarig för djuret om beslutet.

Enligt regeringens förslag ska länsstyrelsen inte pröva om Polismyndighetens beslut om omedelbart omhändertagande ska fortsätta att gälla om Polismyndigheten har beslutat om avlivning av det omhändertagna djuret.

Länsstyrelserna tar över kostnadsansvaret för omhändertagna djur

Regeringen föreslår att länsstyrelsen ska ta över Polismyndighetens delar av kostnadsansvaret för omhändertaganden enligt tillsynslagen och djurskyddslagen.

Ikraftträdande

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 maj 2026.

Konsekvenser

Regeringen bedömer att förslagen kommer att ge länsstyrelserna bättre förutsättningar att utföra sina uppgifter enligt tillsynslagen och djurskyddslagen. Regeringen bedömer inte att förslagen innebär större kostnadsökningar för länsstyrelserna än vad som kan hanteras inom befintliga budgetramar. För Polismyndigheten bedöms förslagen inte innebära några beaktansvärda kostnadsökningar.

Regeringen bedömer också att förslagen i vissa delar kan innebära en större tydlighet för berörda djurägare, veterinärer och andra privata aktörer.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion som går emot regeringens lagförslag. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som framförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag. Utskottet tillstyrker således regeringens proposition.

Finansiering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om finansiering.

Jämför reservation 1 (V, MP) och 2 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3858 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkande 1 begärs att tillräckliga resurser till länsstyrelserna för genomförande av propositionen ska säkerställas. Motionärerna hänvisar till att ett flertal remissinstanser inte håller med regeringen om att länsstyrelsernas kostnadsökningar kan hanteras inom befintliga budgetramar.

I kommittémotion 2025/26:3859 av Stina Larsson m.fl. (C) anförs att regeringen ska säkerställa att länsstyrelsernas utökade ansvar och kostnader till följd av förslagen i propositionen inte leder till nedprioriteringar av annan viktig djurskyddskontroll.

Propositionen

Regeringen bedömer inte att förslagen innebär större kostnadsökningar för länsstyrelserna än vad som kan hanteras inom befintliga budgetramar.

Regeringen motiverar sin bedömning med att förslaget visserligen, som flera remissinstanser påpekat, kan innebära vissa ökade kostnader i arbetstid t.ex. för transport av hundar men samtidigt kan möjliggöra en effektivare handläggning av tillsynsärenden och intern omprioritering hos länsstyrelserna. Som exempel nämner regeringen att länsstyrelserna kan omprioritera mellan t.ex. djurskyddsarbete och handläggning av ärenden enligt tillsynslagen. Regeringen menar vidare att förslaget inte heller innebär att det blir obligatoriskt för länsstyrelserna att göra fysiska kontroller i alla ärenden eller att utföra rutinmässiga kontroller hos hundägare. Regeringen hänvisar också till att de utökade möjligheterna till tillsyn och åtgärder som t.ex. fysisk kontroll hos hundägare inte kommer att vara användbara och effektiva i samtliga tillsynsärenden. Regeringen gör även bedömningen att man inte bör gå vidare med förslaget om att införa en möjlighet för länsstyrelserna att omhänderta hundar tillfälligt för att genomföra en mentalbesiktning, som flera länsstyrelser bedömer skulle leda till stora kostnader. På så sätt menar regeringen att kostnaderna för förslaget begränsas ytterligare.

Kompletterande uppgifter*Budgetpropositionen för 2026*

Av budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 1) framgår bl.a. att länsstyrelserna har arbetat med att utveckla gemensamma arbetssätt för att

effektivisera tillsynsprocessen, göra arbetet mer enhetligt och uppnå samsyn i bedömningar. Bland annat har gemensamma arbetsrutiner, arbetsinstruktioner, samarbetsytor, analysverktyg och e-tjänster utvecklats. För att effektivisera tillsynsarbetet arbetar länsstyrelserna även med att utveckla de interna processerna, t.ex. genom samordnade tillsynsbesök som berör flera tillsynsområden. Vidare samarbetar länsstyrelserna med andra statliga myndigheter och aktörer för att förbättra och utveckla tillsynen. Länsstyrelserna bedriver också förebyggande arbete inom tillsynsområdet. Exempelvis arbetar de med proaktiva informationsinsatser.

Regeringen tillstår i budgetpropositionen att det finns fortsatta utmaningar i länsstyrelsernas tillsynsverksamhet och tar upp följande. Inom vissa områden har länsstyrelserna inte utfört tillsyn i den omfattning som förväntas. Det förekommer hot, våld och försök till otillbörlig myndighetspåverkan riktat mot såväl länsstyrelserna som enskilda anställda, exempelvis inom djurskyddsområdet. Detta är förenat med stora utmaningar sett till såväl arbetsmiljön som effektiv resursanvändning. Flera länsstyrelser har därför behövt prioritera viss tillsynsverksamhet framför annan för att nyttja de resurser som finns på bästa sätt. Länsstyrelser har också arbetat med att förbättra strukturerna för att låna personal av varandra för att effektivt kunna stötta varandra vid arbetstoppar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att regeringen har bedömt att förslagen i propositionen inte kommer att innebära större kostnadsökningar för länsstyrelserna än vad som kan hanteras inom befintliga budgetramar. Utskottet konstaterar också att det är regeringens ansvar att säkerställa att berörda myndigheter har förutsättningar att genomföra beslutad lagstiftning. Utskottet delar således regeringens bedömning av finansieringsbehovet och föreslår att motionerna 2025/26:3858 (MP) yrkande 1 och 2025/26:3859 (C) avslås.

Omplacering och avlivning av hundar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om omplacering och avlivning av hundar.

Jämför reservation 3 (MP).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3858 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkande 2 efterfrågas tydligare lagregler kring hur polisens avlivningsbeslut ska verkställas. Vidare föreslås att ”andra särskilda skäl” som grund för avlivning av omhändertagna hundar ska förtydligas (yrkande 3). I motionen begärs även

att ägare med djur- eller hundförbud inte ska få omplacera djur själva (yrkande 4).

Propositionen

Omplacering

Regeringen föreslår, genom en ny bestämmelse 15 b § tillsynslagen att länsstyrelsen, om den som ett hundförbud riktas mot äger eller håller en eller flera hundar, i samband med beslutet om hundförbud ska förelägga honom eller henne att inom en viss tid göra sig av med den eller de hundar som omfattas av hundförbudet, om inte länsstyrelsen beslutar att omhänderta hunden eller hundarna i samband med beslutet om hundförbud. Den som har förelagts att göra sig av med en hund måste både rättsligt och faktiskt överlåta hunden till någon annan och se till att den flyttas till en plats där han eller hon inte regelmässigt vistas.

Regeringen motiverar sitt förslag med att en liknande bestämmelse redan finns i 9 kap. 3 § djurskyddslagen. Regeringen anser att förslaget bidrar till en harmonisering mellan djurskyddslagen och tillsynslagen. Regeringen anför vidare att den eftersom ett hundförbud är en mycket ingripande åtgärd, anser att det i likhet med när djurförbud beslutas enligt djurskyddslagen, bör finnas en möjlighet för hundägaren eller innehavaren att själv avveckla sitt hundinnehav inom viss tid på det sätt som föreslås i Statskontorets rapport och Landsbygds- och infrastrukturdepartementets promemoria Komplettering till Statskontorets rapport Hund under kontroll. Om hundägaren eller innehavaren inte följer ett föreläggande att göra sig av med hunden bör den i stället omhändertas. Det ska alltså finnas en möjlighet för hundägaren eller innehavaren att själv avveckla sitt hundinnehav, om inte länsstyrelsen bedömer att bristerna i tillsynen är så allvarliga att hunden eller hundarna måste omhändertas innan dess för att undvika risk för skada eller avsevärda olägenheter.

Avlivning

Länsstyrelsen ska i första hand undersöka om det går att sälja eller överlåta en omhändertagen hund. Om detta inte är möjligt föreslår regeringen att länsstyrelsen i stället ska få besluta att hunden ska avlivas. Polismyndigheten ska på begäran av länsstyrelsen lämna den hjälp som behövs för att länsstyrelsen ska kunna utöva tillsyn. Regeringen motiverar sitt förslag med att hänvisa till att det finns en liknande bestämmelse i djurskyddslagen samt att majoriteten av de länsstyrelser som yttrar sig är positiva till förslaget. För att länsstyrelsen ska få avliva en omhändertagen hund anges tre alternativa förutsättningar i en ny paragraf, 12 b § tillsynslagen. Det krävs antingen att

- a) hunden utgör en fara för människor eller djur
- b) det inte går att verkställa ett beslut om att hunden ska säljas eller överlåtas eller

c) det finns ”andra särskilda skäl”.

Det är rekvisitet b som är nytt i sak i förhållande till nuvarande 12 § tillsynslagen. I likhet med tidigare är det länsstyrelsen som ska ansvara för att besluten verkställs.

I propositionen anför regeringen att uttrycket ”andra särskilda skäl” som skäl för avlivning av hundar som omhändertagits inte är rättsosäkert. Regeringen menar att det behöver finnas utrymme för länsstyrelsen att ta hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet och hänvisar till tidigare förarbeten (prop. 2006/07:126 s. 34–35).

Av 26 § tillsynslagen framgår det att länsstyrelsens och Polismyndighetens beslut om avlivning av en hund eller en katt enligt tillsynslagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Enligt 27 § tillsynslagen gäller beslut enligt denna lag omedelbart, om inte något annat beslutas.

Enligt nuvarande lydelse av 9 kap. 4 § djurskyddslagen finns det en möjlighet till nödavlivning för veterinär eller polis. Om ett djur påträffas så svårt sjukt eller skadat att det bör avlivas omedelbart får det avlivas av en veterinär eller polis, även om djurägaren inte kan kontaktas. I brådskande fall får även någon annan genast avliva djuret. Den som har avlivat djuret ska informera ägaren eller någon annan som är ansvarig för djuret om detta. Om det inte är möjligt, ska länsstyrelsen underrättas. Regeringen menar dock att bestämmelsen om nödavlivning inte kan tillämpas i vissa situationer. Det gäller t.ex. när djuret har omhändertagits och djurägaren motsätter sig nödavlivning av djuret.

Bestämmelsen om nödavlivning ändras inte i propositionen men regeringen föreslår en ny paragraf, 8 a § djurskyddslagen, med en utökad möjlighet för Polismyndigheten att besluta om avlivning av djur som blivit föremål för ett omedelbart omhändertagande. Om Polismyndigheten har fattat beslut om ett omedelbart omhändertagande av ett djur, och djuret är så svårt sjukt eller skadat att det bör avlivas omedelbart, får Polismyndigheten enligt den nya paragrafen i djurskyddslagen fatta beslut om att avliva djuret och ansvara för att beslutet verkställs. Regeringen motiverar den nya bestämmelsen med att djuren annars kan utsättas för svårt lidande.

Enligt 11 kap. 2 § djurskyddslagen får beslut om avlivning enligt denna lag överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Av 11 kap. 4 § andra stycket följer också att regeringen får meddela föreskrifter om i vilka fall andra beslut enligt lagen ska gälla omedelbart även om de överklagas. I nuläget finns det dock inga bestämmelser om omedelbar verkställighet i djurskyddsförordningen (2019:66). Det följer av 35 § tredje stycket förvaltningslagen (2017:900) att en myndighet får verkställa ett beslut omedelbart om ett väsentligt allmänt eller enskilt intresse kräver det. Myndigheten ska dock först noga överväga om det finns skäl att avvakta med att verkställa beslutet på grund av att det medför mycket ingripande verkningar för någon enskild, att verkställigheten inte kan återgå om ett överklagande av beslutet leder till att det upphävs, eller någon annan omständighet. Frågan om särskilda bestämmelser om omedelbar

verkställighet på förordningsnivå tas upp i Statskontorets rapport, men bereds vidare i annan ordning (för mer information se kompletterande uppgifter).

Regeringen anser inte att det finns behov av att i den föreslagna bestämmelsen reglera hur polisens beslut om avlivning ska verkställas. I förarbetena till bestämmelsen om nödavlivning i 9 kap. 4 § djurskyddslagen ansåg regeringen att det inte behövde regleras hur avlivningen ska gå till utöver de särskilda bestämmelser i djurskyddslagen som gäller krav när djur ska slaktas och avlivas (prop. 2017/18:147 s. 229). Regeringen menar att samma bedömning bör göras för den nu föreslagna bestämmelsen. Polismyndigheten kan dock enligt regeringen förväntas se till att berörd personal har sådan kunskap som krävs för att säkerställa korrekta bedömningar och ett gott djurskydd inom ramen för polisens uppdrag på djurområdet. I vissa fall kan det också vara möjligt att låta den veterinär som redan är involverad i ärendet utföra avlivningen.

Regeringen gör också en sammantagen intresseavvägning och bedömer att de föreslagna lagändringarna inte går längre än vad som krävs för att tillgodose ett allmänt intresse, dvs. behovet av att skydda djur mot onödigt lidande. Den föreslagna regleringen bedöms därför vara proportionerlig och förenlig med artikel 1 i första tilläggsprotokollet till Europakonventionen.

Kompletterande information

Den 1 juni 2018 flyttades vissa uppgifter som rör djur från Polismyndigheten till länsstyrelserna (prop. 2016/17:224). Syftet var att renodla Polismyndighetens uppgifter och ge myndigheten bättre förutsättningar att arbeta effektivt och med hög kvalitet i kärnverksamheten, dvs. att bekämpa brott och upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Ändringarna innebär att Polismyndigheten endast skulle få utföra arbetsuppgifter som rör djur om de kräver de särskilda befogenheter och den kompetens som ryms inom Polismyndigheten eller om de av andra skäl bör handläggas av myndigheten. Polismyndigheten skulle inte längre ha det huvudsakliga ansvaret enligt djurskyddslagen för att t.ex. låta avliva djur för att därefter administrera kostnader som detta har medfört.

I djurskyddslagen finns bestämmelser om vilka krav som gäller vid avlivning av djur. Av 5 kap. 1 § djurskyddslagen framgår bl.a. att djur ska skonas från onödigt lidande och obehag vid avlivning. Med stöd av 5 kap. 2 § djurskyddslagen har regeringen meddelat kompletterande bestämmelser i djurskyddsförordningen samt gett Jordbruksverket bemyndigande att utfärda ytterligare föreskrifter om avlivning av djur. Mer detaljerade regler finns i Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:8) om slakt och annan avlivning av djur.

Länsstyrelserna fick i sitt regleringsbrev för 2025 (avsnitt 3.D.1) i uppdrag att analysera konsekvenserna av att införa en bestämmelse i djurskyddsförordningen om omedelbar verkställighet av beslut även om de överklagas. I uppdraget ingick bl.a. att förtydliga i vilka situationer

länsstyrelserna anser att det bör vara möjligt att besluta om omedelbar verkställighet samt lämna förslag på nödvändiga författningsändringar. Länsstyrelserna föreslog i en promemoria till Regeringskansliet (dnr 3285-2025) att det ska införas en ny bestämmelse i djurskyddsförordningen som möjliggör för en myndighet att bestämma att ett beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas. Förslaget väntas enligt länsstyrelserna bl.a. leda till enhetligare och effektivare ärendehantering, sänkta kostnader för djurhållare och staten, samt minskad risk för djurlidande. Länsstyrelsernas förslag har remitterats till berörda myndigheter och aktörer. Remisstiden löpte ut den 12 januari 2026 och förslaget bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att det av djurskyddslagen framgår att djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande. Utskottet anser i likhet med regeringen att ett hundförbud är en mycket ingripande åtgärd och att hundägaren därför även fortsättningsvis bör ges möjlighet att själv avveckla sitt hundinnehav inom viss tid. Vidare noterar utskottet att regeringen i propositionen inte anser att det finns behov av att förtydliga uttrycket ”särskilda skäl” som grund för avlivning eller att reglera hur polisens beslut om avlivning ska verkställas. När det gäller formuleringen ”särskilda skäl” hänvisar regeringen till att länsstyrelserna behöver utrymme för att kunna ta hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet. Utskottet delar denna bedömning.

När det gäller verkställighet av polisens beslut anser regeringen att det inte behöver regleras hur avlivningen ska gå till utöver djurskyddslagens bestämmelser om slakt och avlivning. Utskottet delar även denna bedömning. Utskottet noterar också att regeringen i propositionen framhåller att Polismyndigheten förväntas se till att berörd personal har sådan kunskap som krävs för att säkerställa korrekta bedömningar och ett gott djurskydd samt att polisen kan anlita veterinär.

Utskottet konstaterar vidare att länsstyrelserna nyligen har föreslagit att det ska införas en ny bestämmelse i djurskyddsförordningen som möjliggör för en myndighet att bestämma att ett beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas. Länsstyrelsernas förslag är under beredning inom Regeringskansliet.

Mot denna bakgrund och för att inte föregripa det arbete som pågår föreslår utskottet att motion 2025/26:3858 (MP) yrkandena 2–4 lämnas utan åtgärd.

Hundavel och hundsmuggling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om hundavel och hundsmuggling.

Jämför reservation 4 (S).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 40 begärs att regeringen gör en översyn av hundaveln i Sverige för att säkerställa att den är förenlig med djurskyddslagstiftningen. Vidare föreslås en utökad samverkan och förbättrat informationsutbyte mellan myndigheterna för att bekämpa den illegala hundsmugglingen (yrkande 41). I motionen efterfrågas även stärkt tillsyn och kontroller av den illegala hunduppfödningen och smugglingen (yrkande 42).

Propositionen*Omfattningen av regeringens förslag*

Enligt propositionen är det angeläget att myndigheterna kan arbeta ändamålsenligt och effektivt för att skydda omgivningen från skador och olägenheter som hundar kan orsaka. Regeringen föreslår mot den bakgrunden ändringar i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter (tillsynslagen) och djurskyddslagen (2018:1192) som syftar till att effektivisera arbetet enligt de båda lagarna. Som exempel kan nämnas att regeringen föreslår att länsstyrelserna, i den utsträckning som det behövs för tillsynen, ska ha rätt att ta del av handlingar som t.ex. ett köpekontrakt samt möjligheten att förena detta med förbud och förelägganden. Ett annat exempel är att regeringen föreslår att länsstyrelsen, i den utsträckning det behövs för tillsyn, ska ha rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen som har samband med hundhållning eller där det kan antas att en hund hålls, och där besiktiga hunden och göra undersökningar. Ytterligare ett förslag är att ett beslut om omhändertagande eller omedelbart omhändertagande av en hund också ska omfatta avkomman som den omhändertagna hunden föder under omhändertagandet.

Kompletterande uppgifter*Hundavel*

Enligt 2 kap. 11 § första stycket djurskyddslagen är det förbjudet att utföra avel med sådan inriktning att den kan medföra lidande för föräldradjuret eller avkomman. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om förbudet och om villkor för eller förbud mot avel som

kan påverka djurets naturliga beteende, normala kroppsfunktioner eller förmåga att naturligt föda fram sin avkomma (2 kap. 11 § andra stycket djurskyddslagen). Regeringen har med stöd av 2 kap. 2 § andra stycket och 2 kap. 11 § andra stycket djurskyddslagen meddelat föreskrifter i 2 kap. 20 § djurskyddsförordningen (2019:66). Av denna bestämmelse framgår bl.a. att det är förbjudet att utföra avel med hundar som har extremt stor kamplust, som lätt blir retade och biter, som bara med svårighet kan förmås avbryta ett angrepp och som har en benägenhet att rikta sitt kampintresse mot människor eller andra hundar.

Jordbruksverket får vidare enligt djurskyddsförordningen meddela föreskrifter om förbudet i 2 kap. 11 § första stycket djurskyddslagen och villkor för eller förbud mot avel som kan påverka djurets naturliga beteende, normala kroppsfunktioner eller förmåga att naturligt föda fram sin avkomma (2 kap. 21 § djurskyddsförordningen).

Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2020:8) om hållande av hundar och katter innehåller bl.a. bestämmelser om avel. Enligt 6 kap. 1 § ska följande krav vara uppfyllda för att hundar och katter ska få användas i avel:

1. Föräldradjuren ska ha lämpliga anatomiska, fysiologiska och beteendemässiga egenskaper och dessa egenskaper får inte riskera att påverka vare sig föräldradjurens eller avkommornas hälsa och välfärd negativt.
2. Föräldradjuren ska vara i god fysisk och psykisk hälsa inför parningen.

Enligt 6 kap. 3 § gäller vidare ett förbud mot att använda hundar och katter i avel om

1. de har sjukdomar, letala anlag, defekter eller andra egenskaper som kan nedärvas och kan medföra lidande för deras avkommor, eller kan hindra avkommorna att bete sig naturligt
2. de är eller är med stor sannolikhet bärare av recessivt anlag för sjukdom, letala anlag, defekter eller andra egenskaper som kan medföra lidande eller negativt påverka avkommornas naturliga beteende, såvida inte parning sker med en individ som är konstaterat fri från motsvarande anlag
3. parningskombinationen utifrån tillgänglig information ökar risken för sjukdom eller funktionshinder hos avkomman (med funktionshinder avses ett tillstånd som försvårar naturliga beteenden eller funktioner hos djur)
4. de uppvisar beteendestörningar i form av överdriven rädlereaktion eller aggressivt beteende i oprovocerade eller för djuret vardagliga situationer
5. de saknar normalt utvecklade könsorgan samt saknar sådana kropps- och fortplantningsfunktioner som är normala för arten och som främjar ett naturligt beteende
6. parningskombinationen kan antas resultera i ökad risk för förlossnings-svårigheter.

Jordbruksverket lämnar vidare på sin webbplats kompletterande information om vad som gäller för avel och djurskydd, vilka tikar som får användas och

vilka hundar som inte får användas i avel samt information om krav på tillstånd från Jordbruksverket för hantering och försäljning av sperma.

Svenska Kennelklubben (SKK) har grundregler för uppfödare och hanhundsägare. Av dessa framgår bl.a. att hundavel ska bedrivas på ett sådant sätt att det främjar både tikens och avkommans hälsa och välbefinnande. Varje medlem som upplåter sin hund till avel ska vara väl förtrogen med SKK:s avelspolicy samt med rasens standardprovregler, registreringsregler och rasspecifika avelsstrategi samt aktuella bestämmelser i djurskyddslagstiftningen. Uppfödningen ska ske kvalitetsmedvetet och med stort ansvar.

Vidare krävs det att varje medlem i SKK-organisationen till avel endast använder hundar som inte har någon allvarlig sjukdom eller något allvarligt funktionshinder och som har ett gott temperament som är typiskt för rasen. Enligt reglerna får man endast genomföra en parningskombination som utifrån tillgänglig information inte ökar risken för allvarlig sjukdom eller allvarliga funktionshinder hos avkomman. SKK har vidare tagit fram särskilda domaranvisningar för brakycefala (trubbnosade) raser. Anvisningarna är en del i SKK:s arbete med att minska förekomsten av exteriöra överdrifter inom avel.

EU-kommissionen presenterade den 7 december 2023 ett förslag till ny EU-förordning om välbefinnande och spårbarhet för hundar och katter som av ekonomiska skäl föds upp och säljs som sällskapsdjur¹. Förslaget syftar till att fastställa enhetliga EU-regler för hundar och katter vid avel eller när de hålls på uppfödningsanläggningar, i djurbutiker och i hund- och katthem. Förslaget omfattar bl.a. minimistandarder som ska gälla för avel, uppfödning och behandling. Den 25 november enades rådet och Europaparlamentet om en politisk överenskommelse om förordningen. Ständiga representanternas kommitté (Coreper) beslutade den 10 december 2025 att godkänna den politiska överenskommelsen. Förordningen beräknas beslutas och offentliggöras i EU:s officiella tidning i början av 2026 och träda i kraft 2028. Förordningen kommer att träda i kraft två år efter att den beslutats. Vissa bestämmelser har dock andra ikraftträdandetider. Som exempel kan nämnas att märkning och registrering av hundar och katter som ägs av privatpersoner har en ikraftträdandetid på 10 respektive 15 år.

Den politiska överenskommelsen om förordningen innebär bl.a. att

- husedjursaveln ska vara reglerad, med gränser för intervall och lägsta och högsta ålder
- viss avel är förbjuden, t.ex. inavel (avel mellan föräldrar och avkomma, mellan syskon och halvsyskon samt mellan mor- och farföräldrar och barnbarn)
- inavel dock kan användas för att bevara lokala raser med en begränsad genpoolsavel

¹ Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om välbefinnande hos hundar och katter samt deras spårbarhet (COM(2023) 769 final).

- avel av hybrider (resultatet av korsning med vilda arter) ska vara förbjuden.

För aktörer och anläggningar innebär överenskommelsen bl.a. att

- alla katter och hundar måste vara märkta med mikrochipp och registrerade i en nationell databas innan de säljs eller doneras
- alla databaser kommer att vara kompatibla med databaserna i övriga EU-länder och vara tillgängliga online
- personer som tar hand om katter eller hundar måste ha god förståelse för djurens beteende och behov
- anläggningarna måste sörja för besök av veterinär
- vid försäljning eller donering av katter eller hundar måste den person som ansvarar för djuren öka medvetenheten om ansvarsfullt ägande
- aktörerna inte får överge katter eller hundar
- katter och hundar av honkön som har genomgått två kejsarsnitt inte ska användas för avel, för att skydda deras hälsa och välbefinnande
- katter och hundar med extrema egenskaper bör uteslutas från avel för att förhindra att dessa egenskaper förs vidare till kommande generationer om det finns en hög risk för en negativ effekt på deras välbefinnande eller avkommans välbefinnande.

Hundsmuggling

Regler om införsel av hundar utan kommersiellt syfte finns i EU:s sällskapsdjursförordning². För sådan införsel krävs det att hundarna har identitetsmärkning, är vaccinerade mot rabies och åtföljs av en identitetshandling. För införsel av hundar som är avsedda för handel gäller förutom dessa krav även regler framför allt i EU:s djurhälsoförordning. För en sådan införsel krävs ett djurhälsointyg (ofta kallat Traces-intyg) och hundarna ska enligt huvudregeln komma från en registrerad eller godkänd anläggning. Ytterligare regler finns för hundar som förs in från tredjeländer; bl.a. krävs det i vissa fall en titrering av rabiesantikroppar. Om en hund förs in i landet i strid mot något av de ovan nämnda villkoren och inte anmäls kan detta innebära att ett smugglingsbrott har begåtts enligt 3 § lagen (2000:1225) om straff för smuggling. Straffet kan vara böter eller fängelse. Vid grova brott är straffskalan fängelse från sex månader och upp till sex år.

Tullverket lämnar information på sin webbplats om regelverket och dess tillämpning. Där framgår bl.a. att den som vill köpa en svensk hundvalp alltid ska begära köpehandlingar. Av handlingarna ska det framgå var hunden kommer ifrån, vem som säljer den samt att hunden är besiktigad av veterinär, grundvaccinerad och frisk. Man bör också kräva att få besöka modertiken i dess hemmiljö för att försäkra sig om att det rör sig om en svensk uppfödning.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 576/2013 av den 12 juni 2013 om förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte och om upphävande av förordning (EG)nr 998/2.

Hundar över fyra månader ska vara id-märkta. Rashundar ska levereras med stamtavla. Den som vill köpa en utlandsfödd importerad hund bör själv skaffa sig kontakten med uppfödaren i utlandet för att försäkra sig om att allt gått rätt till. Tullverket påminner också om att det är straffbart att köpa en smuggelhund.

Under 2021 och 2022 drev Ekobrottsmyndighetens, Skatteverkets och Tullverkets underrättelseenheter ett projekt i syfte att upptäcka ekonomisk brottslighet som är kopplad till handel med hundar och hundsmuggling. Myndigheterna publicerade i maj 2022 en rapport där de redogör för de brister i dagens kontrollsystem som redovisats inom projektet och lämnar ett antal rekommendationer, bl.a. att veterinärer ges rätt att anmäla misstanke om illegal införsel. Av rapporten framgår vidare att efterfrågan på sällskapshundar ökade kraftigt under covid-19-pandemin och att utbudet hos svenska uppfödare inte motsvarat den ökade efterfrågan. Det har medfört att både den legala och den illegala införseln av hundar till Sverige har ökat.³

Tullverket för statistik över antalet hundar som myndigheten stoppar vid gränsen. Antalet nådde en topp under 2022 med 552 hundar. Enligt Tullverket var det året speciellt eftersom Ryssland invaderade Ukraina och många människor flydde med sina husdjur. Därefter har antalet avtagit. Under 2025 stoppade Tullverket 280 hundar.

I november 2020 lämnade Djurhälsolagsutredningen betänkandet En samlad djurhälsoreglering (SOU 2020:62) till regeringen. Utredningen är omfattande och innehåller bl.a. en ny djurhälsolag. Vid remissbehandlingen av betänkandet framfördes bl.a. synpunkter på Tullverkets möjlighet att omhänderta djur och veterinärers möjlighet att anmäla misstanke om illegal införsel av hundar. Frågorna har sedan beretts vidare inom Regeringskansliet.

Regeringskansliet tillsatte under hösten 2025 en bokstavsutredare med uppdrag att analysera och lämna förslag på åtgärder mot illegal införsel av sällskapsdjur. Uppdraget började den 1 oktober 2025 och ska redovisas senast den 31 mars 2026 (dnr LI2025/01206). Utredaren ska analysera behovet av och förutsättningarna för att införa en skyldighet för veterinärer att anmäla misstanke om illegal införsel av djur. I uppdraget ingår också att analysera behovet av författningsändringar som säkerställer att Tullverket har de befogenheter som krävs för en effektiv kontroll av införsel av djur från andra EU-länder. Slutligen ska utredaren överväga om det finns andra åtgärder som kan förbättra möjligheterna för berörda myndigheter att hindra organiserad smuggling av sällskapsdjur.

I ett svar den 18 februari 2025 på interpellation 2024/25:384 Åtgärder mot illegal hundsmuggling av Sofia Skönnbrink (S) anförde landsbygdsminister Peter Kullgren (KD) bl.a. följande:

Sofia Skönnbrink har frågat mig vilka åtgärder jag tänker vidta för att få stopp på den illegala införseln av hundar till Sverige, på vilket sätt riksdagens tillkännagivanden från 2021/22 rörande smuggelhundar fångas

³ Oredovisad försäljning och smuggling av hundar, dnr EBM2022-466.

upp i arbetet och när i tid jag bedömer att de kommer att vara slutbehandlade. Först av allt vill jag understryka att jag ser allvarligt på oseriös hunduppfödning, illegal införsel och smuggling av djur. Det lidande som djuren ofta utsätts för och de risker för smittspridning som sådan verksamhet kan medföra är oacceptabelt.

För djurens bästa och för att undvika smittspridning finns regelverk att följa. Hundar som förs in i Sverige för att säljas ska bland annat vara id-märkta, ha ett EU-pass och en giltig vaccination mot rabies. Djuren ska även besiktigas av en veterinär inom 48 timmar före avresan till Sverige.

Det är straffbelagt att sälja och köpa smuggelhundar. Trots detta förekommer smuggling och illegal införsel av hundar. Hundsmuggling drivs framför allt av att det finns en högre efterfrågan på vissa hundar än vad den seriösa och legala marknaden kan möta. Utan köpare och en marknad finns det ingen lönsamhet och inga incitament för personer att bedriva sådan verksamhet. Det är därför viktigt att alla som är intresserade av att köpa en hund har en god kunskap om de problem och risker som är förknippade med att köpa hundar som är illegalt införda eller som säljs av oseriösa uppfödare eller förmedlare av hundar. Statens jordbruksverk, Tullverket och Statens veterinärmedicinska anstalt arbetar tillsammans och kontinuerligt för att sprida information och kunskap om risker och om metoder som de oseriösa aktörerna använder. Myndigheterna håller också kontakt med kollegor i EU för att upptäcka och förhindra illegal handel med djur. En framtida EU-förordning om hundars och katters välfärd och spårbarhet kan förhoppningsvis bidra till att stävja denna illegala handel och införsel. Regeringen överväger vilka åtgärder som bör vidtas vad gäller riksdagens tillkännagivanden om illegal införsel och smuggling av sällskapsdjur. Regeringen får återkomma om eventuella åtgärder.

Som tidigare nämnts under avsnittet om hundavel enades rådet och Europaparlamentet den 25 november 2025 om en politisk överenskommelse om kommissionens förslag till ny EU-förordning om välbefinnande och spårbarhet för hundar och katter som av ekonomiska skäl föds upp och säljs som sällskapsdjur⁴. Denna förordning syftar även till att motverka hundsmuggling. Coreper beslutade den 10 december 2025 att godkänna den politiska överenskommelsen. Förordningen beräknas beslutas och offentliggöras i EU:s officiella tidning i början av 2026 och träda i kraft 2028. Förordningen träder i kraft två år efter att den beslutats. Vissa bestämmelser har dock andra ikraftträdandetider. Som exempel kan nämnas att märkning och registrering av hundar och katter som ägs av privatpersoner har en ikraftträdandetid på 10 respektive 15 år.

Den politiska överenskommelsen om förordningen innebär bl.a. att

- införsel av hundar och katter från andra länder kommer att omfattas av samma eller likvärdiga standarder
- hundar och katter som importeras för att släppas ut på marknaden måste registreras i en nationell databas inom fem arbetsdagar
- förflyttningar utan kommersiellt syfte måste registreras i EU:s databas för husdjurs resande av ägaren minst fem dagar i förväg.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 576/2013 av den 12 juni 2013 om förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte och om upphävande av förordning (EG) nr 998/2.

I februari 2025 trädde lagen (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna i kraft. Lagen innebär bl.a. att en länsstyrelse är skyldig att lämna en uppgift till en brottsbekämpande myndighet, om uppgiften behövs i den brottsbekämpande verksamheten. Med brottsbekämpande myndighet avses bl.a. Polismyndigheten, Tullverket och Åklagarmyndigheten.

Tidigare riksdagsbehandling

I april 2022 beslutade riksdagen, på miljö- och jordbruksutskottets förslag, om tre tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden om smuggling av hundar (bet. 2021/22: MJU22, rskr. 2021/22:263).

Det första tillkännagivandet rör veterinärers möjlighet att anmäla misstanke om illegal införsel. Utskottet uttalade i betänkandet att det, för att komma till rätta med den ökande illegala införseln av framför allt hundar, måste säkerställas att veterinärer har möjlighet att anmäla misstänkt illegal införsel av djur så att berörda myndigheter kan agera för att beivra sådan verksamhet.

Det andra tillkännagivandet rör Tullverkets möjligheter att stoppa fordon för att söka efter hundar. Utskottet uttalade i betänkandet att regeringen i det fortsatta arbetet med beredningen av Djurhälsolagsutredningens förslag måste säkerställa att Tullverket även fortsättningsvis har de befogenheter som krävs i detta avseende.

Det sista tillkännagivandet rör frågan om insatser mot organiserad smuggling av sällskapsdjur. Utskottet uttalade i betänkandet att Jordbruksverket bör ges i uppdrag att tillsammans med Tullverket, länsstyrelserna, Skatteverket och Försäkringskassan identifiera och stävja organiserad smuggling av sällskapsdjur.

Av regeringens skrivelse 2024/25:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024 uttalar regeringen följande om tillkännagivandena:

Punkt 1 om veterinärers möjligheter att anmäla misstanke om illegal införsel*: Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om veterinärers möjligheter att anmäla misstanke om illegal införsel (bet. 2021/22: MJU22 s. 26). För närvarande övervägs inom Regeringskansliet vilka åtgärder som bör vidtas med anledning av detta och övriga tillkännagivanden om illegal införsel och smuggling av djur. Regeringen överväger att tillsätta en utredning. Ärendet bereds vidare. Punkten är inte slutbehandlad.

Punkt 3 om tullverkets möjligheter att stoppa fordon för att söka efter hundar*: Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om Tullverkets möjligheter att stoppa fordon för att söka efter hundar (bet. 2021/22: MJU22 s. 27). Djurhälsolagsutredningens förslag i betänkandet En samlad djurhälsoreglering (SOU 2020:62) och inkomna remissvar bereds inom Regeringskansliet. Det övervägs vidare om det finns behov av ytterligare åtgärder när det gäller Tullverkets befogenheter. Regeringen överväger att tillsätta en utredning. Ärendet bereds vidare. Punkten är inte slutbehandlad.

Punkt 4 om insatser mot organiserad smuggling av sällskapsdjur*: Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om

insatser mot organiserad smuggling av sällskapsdjur (bet. 2021/22: MJU22 s. 27). För närvarande övervägs inom Regeringskansliet vilka åtgärder som bör vidtas med anledning av detta och övriga tillkännagivanden om illegal införsel och smuggling av djur. Regeringen överväger att tillsätta en utredning. Ärendet bereds vidare. Punkten är inte slutbehandlad.

Miljö- och jordbruksutskottet har tidigare avstyrkt motioner om hundavel och illegal handel med hundar (se bet. 2024/25: MJU10, rskr. 2024/25:169).

Utskottets ställningstagande

Hundavel

Djurskyddslagen är tydlig med att avel som kan medföra lidande för föräldradjuret eller avkomman inte är tillåten. Därtill framgår det av djurskyddsförordningen att det är förbjudet att utföra avel med hundar som har extremt stor kamplust, som lätt blir retade och biter, som bara med svårighet kan förmås avbryta ett angrepp och som har en benägenhet att rikta sitt kampintresse mot människor eller andra hundar. Jordbruksverket har också utfärdat föreskrifter som innehåller villkor för eller förbud mot avel som kan påverka djurets naturliga beteende, normala kroppsfunktioner eller förmåga att naturligt föda fram sin avkomma. Utskottet noterar även att SKK arbetar aktivt för att minska förekomsten av exteriöra överdrifter inom avel.

Vidare konstaterar utskottet att det förslag till EU-förordning om välbefinnande och spårbarhet för hundar och katter som för närvarande är under förhandling innehåller förslag till harmoniserade krav på att uppfödare av hundar och katter ska säkerställa att avelsstrategier inte leder till skadliga effekter för välbefinnandet hos djuren eller deras avkomma.

Mot denna bakgrund och för att inte föregripa det arbete som pågår föreslår utskottet att motion 2025/26:3733 (S) yrkandena 40 och 42 avslås.

Hundsmuggling

När det gäller hundsmuggling har utskottet vid flera tillfällen tidigare uttalat att det är angeläget att vidta åtgärder för att motverka den illegala handeln med sällskapsdjur – en handel som har ökat kraftigt de senaste åren. Förutom de djurvälståndspåverkan som handeln kan ge upphov till ökar även risken för införsel och spridning av farliga sjukdomar som kan utgöra en fara för samhället och folkhälsan. Utskottet påminner om de tillkännagivanden som riksdagen riktat till regeringen om vikten av att vidta åtgärder för att stävja illegal införsel och organiserad smuggling av hundar. Utskottet välkomnar att regeringen har tillsatt en bokstavsutredare med uppdrag att analysera och lämna förslag på åtgärder mot illegal införsel av sällskapsdjur. Utskottet välkomnar också att det pågår förhandlingar om en EU-gemensam lagstiftning för ökad välfärd och spårbarhet för hundar och katter i syfte att stärka djurskyddet men också bidra till att reglera handeln och bekämpa den illegala verksamheten.

Mot denna bakgrund och för att inte föregripa det arbete som pågår föreslår utskottet att motion 2025/26:3733 (S) yrkande 41 avslås.

Kamphundar och aggressiva hundar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om kamphundar och aggressiva hundar.

Motionen

I motion 2025/26:2706 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1 begärs att det införs skärpta regler för innehav av kamphundsraser och hundar med dokumenterat aggressivt beteende. Vidare efterfrågas en utredning av möjligheterna till särskilda tillstånds- eller licenskrav för att få äga dessa hundar (yrkande 2). I motionen föreslås även att kommunernas befogenheter att ingripa vid upprepade incidenter med farliga hundar utökas (yrkande 3). Slutligen föreslår motionären att det införs nationell statistik över hundattacker och skador i syfte att förbättra uppföljning och förebyggande arbete (yrkande 4).

Kompletterande information

I Sverige är det länsstyrelsen som sköter den administrativa handläggningen av ärenden som gäller lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, tillsynslagen. Tillsynslagen, ger länsstyrelsen en möjlighet att omhänderta en hund som är en samhällsfara, likaså att fatta beslut om förbud mot att ha hund om det visar sig att hundägaren brister i tillsynen över sin hund. Tillsynslagens syfte är att klargöra att varje hundägare har ett strikt ansvar för att se till så att hans eller hennes hund inte orsakar skada eller avsevärd olägenhet. Om en hundägare inte följer de beslut som länsstyrelsen meddelar för att förmå personer att ha kontroll över sina hundar, kan personen få hundförbud för att förebygga att han eller hon fortsätter att låta sina hundar orsaka skada eller skrämmas. Sådana beslut kan t.ex. innebära att en hund måste ha koppel eller bära munkorg. Polisen ska på begäran av länsstyrelsen lämna den hjälp som behövs och kan även med stöd av tillsynslagen beordra att en hund som är en samhällsfara omhändertas.

Den som störs av en skällande hund eller liknande, ska i första hand kontakta djurägaren, men om problemet kvarstår, går det att kontakta kommunens miljöenhet. Kommunen kan med stöd av miljöbalken kräva att djurägaren vidtar åtgärder för att minska olägenheter för omgivningen.

I svensk rätt finns det i övrigt inte någon reglering som förbjuder specifika hundraser eller som kräver tillstånd för kamphundsraser. Av förarbetena (prop. 2006/07:126 s. 18) till tillsynslagen framgår det bl.a. att det i debatten om farliga hundar ofta har framförts att vissa raser är farligare än andra och att

dessas därför bör förbjudas. Regeringen ansåg dock att den huvudsakliga gemensamma nämnaren som går att finna mellan farliga hundar är att de har ägare som brister i sitt hundägaransvar. I samma förarbeten diskuterades även införande av ett s.k. hundkörkort. Ett hundkörkort skulle kunna utfärdas till den som har genomgått utbildning om t.ex. hundens beteenden och behov, dressyr eller samhällets krav på hundäggande. Ett alternativ vore att en hundägare måste visa att han eller hon klarar av att kontrollera den egna hunden för att få ett hundkörkort. Regeringen bedömde dock att ett sådant tillstånd inte borde införas eftersom det vore en alltför ingripande åtgärd mot den överväldigande majoritet av hundägare som sköter sina hundar på ett bra sätt.

Det finns emellertid en reglering av innehav av hundar med extremt stor kamplust. Regeringen har med stöd av 2 kap. 2 § andra stycket och 2 kap. 11 § andra stycket djurskyddslagen (2018:1192) meddelat föreskrifter i 2 kap. 20 § djurskyddsförordningen (2019:66). Av denna bestämmelse framgår bl.a. att det är förbjudet att inneha hundar som har extremt stor kamplust, som lätt blir retade och biter, som bara med svårighet kan förmås avbryta ett angrepp, och som har en benägenhet att rikta sitt kampintresse mot människor eller andra hundar.

Regeringen har tidigare konstaterat att bestämmelsen har varit svår att tillämpa och att det har gjorts få ingripanden med stöd av bestämmelsen men att regeringen anser att den fyller en viktig funktion. Bestämmelsen är en klar och tydlig markering om att denna typ av djur normalt sett inte är önskvärda från samhällelig synpunkt. Bestämmelsen fyller också en pedagogisk funktion (prop. 2006/07:126 s 22).

En del andra länder har däremot uttryckliga förbud mot utpekade raser. Danmark införde t.ex. den 1 juli 2010 ett förbud mot att avla, sälja och köpa hundar av 13 raser: pitbullterrier, amerikansk staffordshire terrier, tosa, amerikansk bulldogg, fila brasileiro, dogo argentino, boerboel, kangal, centralasiatisk ovtjarka, kaukasisk ovtjarka, sydrysk ovtjarka, tornjak och sarplaninac. Förbudet gäller även hundar som är en blandning av någon av dessa raser. I Norge gäller förbud mot att äga, föda upp eller importera hundar, spermier eller embryon från 6 hundraser: pitbullterrier, amerikansk staffordshire terrier, fila brasileiro, toso inu, dogo argentino och tjeckoslovakisk varghund. Förbudet gäller även blandningar där en eller flera av dessa raser ingår, oavsett blandningsförhållande. Enligt norska Mattilsynet anses också hundtyper som är en blandning av hund och varg vara farliga hundar, oavsett blandningsförhållanden. Vidare är det, oavsett ras, förbjudet att hålla, föda upp eller introducera hundar som har tränats för att attackera eller försvara sig själva eller djurhållaren mot människor och andra hundar, eller individer som verkar särskilt aggressiva, stridslystna eller som har andra mycket oönskade egenskaper eller utseenden, så att de kan vara farliga för människor eller djur. Om det råder tvivel om huruvida ett djur är en farlig hund, kan polis- och tullmyndigheterna kräva att hundhållaren dokumenterar rasen eller hundtypen i enlighet med ytterligare bestämmelser. Om det råder

tvivel om hundens ras kan polisen avliva hunden eller kräva att hunden förs utomlands. Förutom Danmark och Norge finns det restriktioner för vissa kamphundsraser i bl.a. Frankrike, Irland, Portugal, Spanien, Storbritannien och Tyskland.

Enligt Svenska Kennelklubben (SKK) finns det generellt sett inga farliga hundraser, men det finns raser med egenskaper som det är viktigt att vara medveten om. Genom selektiv avel och olämpliga hundägare kan de flesta hundar bli mer eller mindre farliga för sin omgivning. ”Kamphund” är ett begrepp som används såväl för rashundar och blandraser som för hundar med ett visst utseende eller beteende. Ordet kamphund kan innefatta alla de olika hundtyper och hundraser som över hela världen och i alla tider har använts till olika slags kamper, som t.ex. hund-, björn- och tjurhetsning. En kamphund kan alltså vara en hundtyp som historiskt har använts för detta ändamål men som i dag är en utpräglad sällskaps- och familjehund. SKK menar att problemen sällan är rasbundna utan ligger hos enskilda hundar och hundägare. En blandras som förorsakar problem kan hamna mellan två stolar och gå fri/inte bestraffas. Den individ som är en samhällsfara – hund eller ägare – ska utredas av polisen. Det är hunden och dess ägare som eventuellt ska bestraffas, inte kollektivet.

Jordbruksverket har ett hundregister. Varje månad sammanställer verket uppgifter ur hundregistret. Det går att se antal registrerade hundar, hundägare, nyregistreringar och ägarbyten. På Jordbruksverkets webbplats går det också att se antalet registrerade hundar per ras och år.

Socialstyrelsen för statistik över antalet personer som vårdats på sjukhus eller i specialiserad öppenvård (inklusive akutmottagningar) efter att ha blivit bitna eller angripna av hundar, eller utsatts för andra typer av hundrelaterade olyckor. Enligt Socialstyrelsens statistik har antalet sådana personer ökat de senaste åren.

Tidigare riksdagsbehandling

Miljö- och jordbruksutskottet har tidigare avstyrkt motioner om tillsynsfrågor och reglering av vissa hundraser genom t.ex. krav på tillstånd för att få äga en hund av särskilt farlig ras (bet. 2024/25: MJU10, rskr. 2024/25:169).

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser allvarligt på den ökning av hundrelaterade incidenter som har skett de senaste åren och understryker betydelsen av att ansvariga myndigheter har förutsättningar för att bedriva en effektiv tillsyn och att skydda både människor och djur mot skador och besvär orsakade av hundar. Utskottet konstaterar att regeringen nu har föreslagit ett antal åtgärder för att bl.a. stärka myndigheternas befogenheter inom tillsynslagen och djurskyddslagen. Utskottet följer frågan noga men ser för närvarande inget behov av att vidta

ytterligare åtgärder. Utskottet föreslår att motion 2025/26:2706 (KD) yrkandena 1–4 avslås.

Reservationer

1. Finansiering, punkt 2 (V, MP)

av Emma Nohrén (MP) och Kajsa Fredholm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3858 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkande 1 och
avslår motion

2025/26:3859 av Stina Larsson m.fl. (C).

Ställningstagande

Propositionen är ett steg på vägen mot bättre kontroll men vi anser att mer behöver göras. Ett flertal remissinstanser håller inte med regeringen om att förslagen inte innebär större kostnadsökningar för länsstyrelserna än vad som kan hanteras inom befintliga budgetramar. Vi instämmer i den kritiken och anser att regeringen måste säkerställa tillräckliga resurser till länsstyrelserna för genomförande av propositionen.

2. Finansiering, punkt 2 (C)

av Stina Larsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3859 av Stina Larsson m.fl. (C) och
avslår motion

2025/26:3858 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Propositionens förslag att stärka länsstyrelsernas och polisens befogenheter genom utökade möjligheter till tillsyn, tillträde och omedelbara omhändertaganden är precis de skarpa verktyg som behövs. Det skiftar fokus från

hundens ras till dess beteende och ägarens lämplighet, vilket är den enda långsiktigt hållbara lösningen. Jag ställer mig därför bakom propositionens huvudsakliga inriktning. Samtidigt delar jag den oro som flera remissinstanser, inklusive ett flertal länsstyrelser, har lyft i fråga om de ekonomiska konsekvenserna. Det utökade tillsynsansvaret för länsstyrelserna är rimligt men får inte ske på bekostnad av annan viktig verksamhet. Jag anser därför att regeringen måste säkerställa att länsstyrelsernas utökade ansvar och kostnader inte leder till nedprioriteringar av annan viktig djurskyddskontroll.

3. Omplacering och avlivning av hundar, punkt 3 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3858 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkandena 2–4.

Ställningstagande

Jag anser att det är länsstyrelsen som bör vara den instans som beslutar om var en hund ska hamna efter att länsstyrelsen har förelagt en person att göra sig av med sin hund. Det ska inte vara ägare med hund- eller djurförbud som ska få omplacera hunden själv, med hänsyn till hundens bästa.

Jag anser vidare att det behövs tydligare lagregler om hur polisens avlivningsbeslut verkställs, av djuretiska skäl. Som exempel kan nämnas krav på veterinärkontakt.

Uttrycket ”andra särskilda skäl” som rättslig grund för avlivning av omhändertagna hundar är otydligt. Jag anser att uttrycket bör tydliggöras av djuretiska skäl.

4. Hundavel och hundsmuggling, punkt 4 (S)

av Åsa Westlund (S), Sofia Skönnbrink (S), Malin Larsson (S), Tomas Kronståhl (S) och Jytte Guteland (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 40–42.

Ställningstagande

Hundsmuggling och olaglig hundavel har blivit en viktig inkomstkälla för de kriminella gängen. Det handlar om mångmiljonbelopp som går direkt till de kriminellas plånböcker. Det är positivt att det finns viss nationell reglering för att förebygga hundsmuggling och olaglig hundavel samt att en ny EU-förordning kommer att träda i kraft. Vi välkomnar även att regeringen har tillsatt en bokstavsutredare med uppdrag att analysera och lämna förslag på åtgärder mot illegal införsel av sällskapsdjur. Samtidigt finns det fortfarande svåra utmaningar inom båda områdena som kräver åtgärder.

I fråga om hundaveln anser vi att regeringen bör göra en översyn av hundaveln i Sverige för att säkerställa att den är förenlig med djurskyddslagstiftningen. Vi förordar även en stärkt tillsyn och kontroller av hundaveln för att säkerställa god hälsa och avelsegenskaper bland tikarna och undvika lidande kopplat till osunda avelsrutiner.

När det gäller hundsmugglingen finns det risker att farliga sjukdomar som rabies sprids till Sverige om smugglingen inte stoppas. Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket och Tullverket har tillsammans tagit fram förslag på hur det kan uppnås. Bland annat föreslår myndigheterna en utökad myndighetssamverkan, skärpta kontroller och utökad registrering av hundar. Dessa förslag bör införas för att komma åt de kriminella gängen och skydda människors och djurs hälsa.

Särskilt yttrande

Regeringens lagförslag, punkt 1 (S)

Åsa Westlund (S), Sofia Skönnbrink (S), Malin Larsson (S), Tomas Kronståhl (S) och Jytte Guteland (S) anför:

Vi ser ett tydligt behov av att förebygga och hantera hundattacker och välkomnar därför regeringens förslag om stärkt tillsyn och förtydligande av ansvarsfördelningen mellan polisen och länsstyrelserna. Samtidigt vill vi understryka att förslagen om länsstyrelsernas utökade befogenheter, såsom hembesök hos hundägare och beslut om omedelbara omhändertaganden, kan innebära betydande risker för personalen, inte minst mot bakgrund av avslöjanden om att ägare till farliga hundar i högre utsträckning är dömda för brott. Vi vill därför särskilt betona vikten av att Polismyndigheten bistår med handräckning vid risk för hot, våld eller konflikt för att upprätthålla en trygg och säker arbetsmiljö för djurskyddsinspektörerna. Vi kommer att noga följa utvecklingen när det gäller dessa frågor och vid behov ta nödvändiga initiativ i andra sammanhang.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:57 Hund under kontroll:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192).

Följdmotionerna

2025/26:3858 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa tillräckliga resurser till länsstyrelserna för genomförande av propositionen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare lagregler kring hur polisens avlivningsbeslut verkställs och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga ”andra särskilda skäl” som grund för avlivning av omhändertagna hundar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ägare med djur- eller hundförbud inte ska få omplacera djur själva och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3859 av Stina Larsson m.fl. (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen måste säkerställa att länsstyrelsernas utökade ansvar och kostnader till följd av propositionens förslag inte leder till nedprioriteringar av annan viktig djurskyddskontroll och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:2706 av Mikael Oscarsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa skärpta regler för innehav av kamphundsraser och hundar med dokumenterat aggressivt beteende och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till särskilda tillstånds- eller licenskrav för att få äga dessa hundar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka kommunernas befogenheter att ingripa vid upprepade incidenter med farliga hundar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa nationell statistik över hundattacker och skador i syfte att förbättra uppföljning och förebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S):

40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör göra en översyn rörande hundaveln i Sverige för att säkerställa att den är förenlig med djurskyddslagstiftningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka samverkan och förbättra informationsutbytet mellan myndigheter för att bekämpa den illegala hundsmugglingen och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka tillsyn och kontroller av den illegala hunduppfödningen och smugglingen och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150)
om tillsyn över hundar och katter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter¹

dels att nuvarande 11 a och 18 a §§ ska betecknas 11 c och 18 h §§,

dels att 8–11, den nya 11 c, 12, 15, den nya 18 h, 20 och 23 §§ och rubrikerna närmast före 8 och 11 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 18 a § ska sättas närmast före 18 h §,

dels att det ska införas tolv nya paragrafer, 11 a, 11 b, 12 a, 15 a, 15 b och 18 a–18 g §§, och närmast före 18 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Förelägganden och förbud**Förelägganden om att förebygga skador och om märkning och registrering**8 §²

Om någon brister i tillsynen över eller skötseln av en hund, får länsstyrelsen *meddela* de förelägganden *och förbud* som behövs för att förebygga skada eller avsevärd olägenhet.

Om någon brister i tillsynen över eller skötseln av en hund, får länsstyrelsen *besluta* de förelägganden som behövs för att förebygga skada eller avsevärd olägenhet.

Såväl förelägganden som förbud får förenas med vite.

Ett föreläggande får förenas med vite.

9 §³

Länsstyrelsen får *meddela* de förelägganden som behövs för att bestämmelserna om märkning och registrering av en hund eller en katt i denna lag ska följas.

Länsstyrelsen får *besluta* de förelägganden som behövs för att bestämmelserna om märkning och registrering av en hund eller en katt i denna lag ska följas.

Förelägganden enligt första stycket får förenas med vite.

Ett föreläggande får förenas med vite.

¹ Senaste lydelse av rubriken närmast före 18 a § 2018:54.

² Senaste lydelse 2018:54.

³ Senaste lydelse 2022:186.

10 §

Den som är under femton år får inte meddelas förelägganden eller förbud enligt 8 eller 9 §.

Ett föreläggande enligt 8 eller 9 § får inte riktas mot någon som är under femton år.

**Omhändertagande av hundar
m.m.**

Omhändertagande av hundar

11 §⁴

För att hindra att en hund orsakar skada eller avsevärd olägenhet får länsstyrelsen, om inte andra, mindre ingripande åtgärder anses tillräckliga, besluta att den ska omhändertas.

Länsstyrelsen får besluta att en hund ska omhändertas, om

1. det behövs för att hindra att hunden orsakar skada eller avsevärd olägenhet och andra mindre ingripande åtgärder inte anses tillräckliga, eller

2. ett beslut om hundförbud enligt 15 § eller avveckling av hundinnehav enligt 15 b § inte följs.

Om det är nödvändigt att omedelbart omhänderta en hund för något av de syften som anges i första stycket, får Polismyndigheten besluta om detta.

11 a §

Länsstyrelsen eller Polismyndigheten får besluta om att omedelbart omhänderta en hund om det är nödvändigt för att hindra att den orsakar skada eller avsevärd olägenhet eller för att ett beslut om hundförbud ska följas.

Om Polismyndigheten har beslutat om ett omedelbart omhändertagande, ska myndigheten skyndsamt informera länsstyrelsen om beslutet. Länsstyrelsen ska skyndsamt pröva om beslutet ska fortsätta att gälla.

11 b §

Ett beslut om omhändertagande enligt 11 eller 11 a § omfattar också

⁴ Senaste lydelse 2018:54.

avkomma som den omhändertagna hunden föder under omhändertagandet.

11 a §

Om ett beslut om omhändertagande har meddelats av Polismyndigheten, ska myndigheten skyndsamt informera länsstyrelsen om beslutet. Länsstyrelsen ska skyndsamt pröva om beslutet ska fortsätta att gälla.

Den beslutande myndigheten ska ansvara för att omhändertagandet verkställs. Om länsstyrelsen beslutar att Polismyndighetens beslut om omhändertagande ska fortsätta att gälla, ska länsstyrelsen skyndsamt ta över ansvaret för verkställigheten av beslutet.

11 c §⁵

Den myndighet som har beslutat om ett omhändertagande ska ansvara för att omhändertagandet verkställs.

Om länsstyrelsen beslutar att Polismyndighetens beslut om omhändertagande enligt 11 a § ska fortsätta att gälla, ska länsstyrelsen skyndsamt ta över ansvaret för verkställigheten av beslutet.

12 §⁶

Om en hund har omhändertagits med stöd av 11 §, får ägaren eller innehavaren inte förfoga över hunden utan tillstånd av den beslutande myndigheten. *Länsstyrelsen får, efter utredning, besluta att hunden ska säljas, skänkas bort eller, om hunden utgör en fara för människor eller djur eller om det annars finns särskilda skäl, avlivas.*

Länsstyrelsen ska ansvara för att beslut enligt första stycket verkställs.

Om en hund har omhändertagits med stöd av 11 *eller 11 a* §, får ägaren eller innehavaren inte förfoga över hunden utan tillstånd av den beslutande myndigheten.

12 a §

Länsstyrelsen får, efter utredning, besluta att en hund som har omhän-

⁵ Senaste lydelse av tidigare 11 a § 2018:54.

⁶ Senaste lydelse 2018:54.

dertagits med stöd av 11 eller 11 a § ska

1. säljas eller överlåtas på annat sätt, eller

2. avlivas, om

a) hunden utgör en fara för människor eller djur,

b) det inte går att verkställa ett beslut om att hunden ska säljas eller överlåtas, eller

c) det finns andra särskilda skäl.

Länsstyrelsen ska ansvara för att beslut enligt första stycket verkställs.

15 §⁷

Länsstyrelsen får *meddela förbud* att ha hand om hund (hundförbud) för den som allvarligt brister eller tidigare har brustit i tillsynen över en hund.

Vid bedömningen av om ett hundförbud bör *meddelas* ska det särskilt beaktas om den *mot vilken förbudet avses gälla har begått brott där han eller hon har använt en hund som vapen eller vid upprepade tillfällen har varit föremål för föreläggande eller förbud enligt 8 § eller har haft hand om en hund som har omhändertagits enligt 11 §.*

Länsstyrelsen får *besluta* att den som allvarligt brister eller tidigare har brustit i tillsynen över en hund *ska vara förbjuden* att ha hand om hund (hundförbud). *Förbudet får avse en viss tid eller gälla tills vidare.*

Vid bedömningen av om ett hundförbud bör *beslutas*, ska det särskilt beaktas om den *som förbudet avser*

1. har begått brott med en hund som vapen,

2. vid upprepade tillfällen har varit föremål för förelägganden enligt 8 §, eller

3. har haft hand om en hund som har omhändertagits enligt 11 eller 11 a §.

Hundförbud ska inte meddelas om det är uppenbart att de omständigheter som gett upphov till att ett hundförbud övervägs inte kommer att upprepas.

Hundförbudet får avse viss tid eller gälla tills vidare.

⁷ Senaste lydelse 2018:54.

Den som är under femton år får inte meddelas hundförbud.

15 a §

Ett hundförbud ska inte beslutas om

1. det är uppenbart att de omständigheter som ligger till grund för att ett hundförbud övervägs inte kommer att upprepas, eller

2. den som förbudet skulle riktas mot är under femton år.

15 b §

Om den som ett hundförbud riktas mot äger eller håller en eller flera hundar, ska länsstyrelsen i samband med beslutet om hundförbud förelägga honom eller henne att inom en viss tid göra sig av med den eller de hundar som omfattas av hundförbudet.

Ett sådant föreläggande behövs dock inte om länsstyrelsen i samband med beslutet om hundförbud beslutar att omhänderta hunden eller hundarna enligt 11 eller 11 a §.

Länsstyrelsens tillsyn

18 a §

Länsstyrelsen utövar tillsyn över att denna lag och de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs.

18 b §

Länsstyrelsen har, i den utsträckning det behövs för tillsyn, rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar från den som är föremål för tillsynen.

18 c §

Länsstyrelsen har, i den utsträckning det behövs för tillsyn, rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och

andra utrymmen som har samband med hundhållning eller där det kan antas att en hund hålls, och där besikta hunden och göra undersökningar.

Första stycket gäller bara om

1. det kan antas att tillsynen över hunden inte uppfyller kraven i denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, eller

2. syftet med tillträdet är att kontrollera att tidigare konstaterade brister i tillsynen över hunden har åtgärdats.

Tillträde till bostäder får dock ske endast om det kan antas att en hund hålls där.

18 d §

Länsstyrelsen har, i den utsträckning det behövs för att kontrollera att ett beslut om hundförbud enligt 15 § följs, rätt till tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler, bostäder och andra utrymmen.

18 e §

Åtgärder enligt 18 b–18 d §§ ska utföras så att minsta skada och intrång orsakas.

18 f §

Den som är föremål för länsstyrelsens tillsyn ska lämna den hjälp som behövs för att tillsynen ska kunna utövas.

18 g §

Länsstyrelsen får besluta de förelägganden som, utöver förelägganden enligt 8 och 9 §§, behövs för att denna lag och de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen ska följas.

Ett föreläggande får förenas med vite.

Ett föreläggande får inte riktas mot någon som är under femton år.

18 a §

Polismyndigheten ska på begäran av länsstyrelsen lämna den hjälp som behövs för att länsstyrelsen ska kunna verkställa beslut enligt denna lag.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det *annars* finns synnerliga skäl.

18 h §⁸

Polismyndigheten ska på begäran av länsstyrelsen lämna den hjälp som behövs för att länsstyrelsen ska kunna verkställa beslut *och i övrigt utöva tillsyn* enligt denna lag.

20 §⁹

Ägaren eller innehavaren av en hund som har omhändertagits med stöd av 11 eller 17 § ska betala de kostnader som omhändertagandet medfört. Länsstyrelsen *och Polismyndigheten* får ge förskott av allmänna medel *på* kostnaderna.

Om det finns särskilda skäl, får länsstyrelsen *och Polismyndigheten* i enskilda fall medge undantag från skyldigheten att betala kostnaderna. I sådana fall ska kostnaderna slutligt betalas av *den myndighet som har gett förskott på kostnaden*.

Om länsstyrelsen har beslutat att en hund som omhändertagits ska säljas, får länsstyrelsen *och Polismyndigheten* ta ut ersättning för kostnaderna för omhändertagandet och försäljningen ur köpesumman. *Köpesumman ska i första hand täcka länsstyrelsens kostnader.*

Ägaren eller innehavaren av en hund som har omhändertagits med stöd av 11, *11 a* eller 17 § ska betala de kostnader som omhändertagandet medfört. Länsstyrelsen får *betala ut* förskott av allmänna medel *för* kostnaderna.

Om det finns särskilda skäl, får länsstyrelsen i enskilda fall medge undantag från skyldigheten att betala kostnaderna. I sådana fall ska kostnaderna slutligt betalas av *länsstyrelsen*.

Om länsstyrelsen har beslutat att en hund som omhändertagits ska säljas, får länsstyrelsen ta ut ersättning för kostnaderna för omhändertagandet och försäljningen ur köpesumman.

23 §

Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. inte följer ett föreläggande *eller bryter mot ett förbud* som har meddelats med stöd av 8 § första stycket,

1. inte följer ett föreläggande som har *beslutats* med stöd av 8 § första stycket,

⁸ Senaste lydelsen av tidigare 18 a § 2018:54.

⁹ Senaste lydelse 2018:54.

2. inte gör anmälan enligt 14 §
andra *stycket* eller

3. bryter mot 21 § andra meningen.

Den som uppsåtligen inte lämnar underrättelse enligt 17 § första stycket döms till penningböter.

Den som har överträtt ett vitesföreläggande *eller ett vitesförbud* får inte dömas till ansvar enligt denna lag för den gärning som omfattas av föreläggandet *eller förbudet*.

2. inte gör anmälan enligt 14 §
andra *stycket*, eller

Den som har överträtt ett vitesföreläggande får inte dömas till ansvar enligt denna lag för den gärning som omfattas av föreläggandet.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2026.

2 Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192)

Härigenom föreskrivs i fråga om djurskyddslagen (2018:1192)

dels att 9 kap. 6 och 9 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 9 kap. 6 a, 8 a och 8 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

6 §

Länsstyrelsen eller Polismyndigheten ska, trots 5 § första stycket 1, besluta att omedelbart omhänderta ett djur om det är utsatt för lidande och om

1. det bedöms vara utsiktslöst att lidandet för djuret blir avhjälpt,
2. ägaren till djuret är okänd eller inte kan nås, eller
3. det i övrigt bedöms vara absolut nödvändigt från djurskyddssynpunkt.

Även om förutsättningarna enligt första stycket inte är uppfyllda, får Polismyndigheten besluta att omedelbart omhänderta djur som hålls i strid med ett beslut om djurförbud.

Om ett beslut om omedelbart omhändertagande har meddelats av Polismyndigheten, ska myndigheten skyndsamt informera länsstyrelsen om beslutet. *Länsstyrelsen ska skyndsamt pröva om beslutet ska fortsätta att gälla.*

Den beslutande myndigheten ska ansvara för att omhändertagandet verkställs. Om länsstyrelsen beslutar att Polismyndighetens beslut om omhändertagande ska fortsätta att gälla, ska länsstyrelsen skyndsamt ta över ansvaret för att beslutet verkställs.

Även om förutsättningarna enligt första stycket inte är uppfyllda, får *länsstyrelsen eller* Polismyndigheten besluta att omedelbart omhänderta djur som hålls i strid med ett beslut om djurförbud.

Om ett beslut om omedelbart omhändertagande har meddelats av Polismyndigheten, ska myndigheten skyndsamt informera länsstyrelsen om beslutet. *Om Polismyndigheten inte med stöd av 8 a § har beslutat att avliva djuret, ska länsstyrelsen skyndsamt pröva om beslutet om omedelbart omhändertagande ska fortsätta att gälla.*

6 a §

Den myndighet som har beslutat om ett omhändertagande ska ansvara för att omhändertagandet verkställs.

Om länsstyrelsen beslutar att Polismyndighetens beslut om omhändertagande ska fortsätta att gälla, ska länsstyrelsen skyndsamt ta över ansvaret för verkställigheten av beslutet.

8 a §

Om Polismyndigheten har beslutat att ett djur ska omhändertas omedelbart och djuret är så svårt sjukt eller skadat att det bör avlivas omedelbart, får Polismyndigheten besluta att avliva djuret.

Innan Polismyndigheten beslutar om avlivning ska myndigheten se till att en veterinär bedömer behovet av avlivning, om det är möjligt att nå en veterinär inom skälig tid.

Polismyndigheten får besluta att avliva djuret även om djurägaren inte kan kontaktas eller motsätter sig avlivning.

8 b §

Om Polismyndigheten med stöd av 8 a § har beslutat att avliva ett djur, ska myndigheten

1. ansvara för att beslutet verkställs,

2. informera djurägaren eller någon annan som är ansvarig för djuret om beslutet, och

3. informera länsstyrelsen om beslutet.

9 §

§ Länsstyrelsen och Polismyndigheten får betala ut förskott av allmänna medel för kostnader som uppkommer på grund av åtgärder enligt 5 eller 6 §. Kostnaden för sådana åtgärder ska slutligt betalas av den som åtgärden har riktats mot, om det inte finns särskilda skäl för annat.

Om ett omhändertaget djur har sålts, och om kostnaden enligt första stycket slutligt ska betalas av

Länsstyrelsen får betala ut förskott av allmänna medel för kostnader som uppkommer på grund av åtgärder enligt 5 eller 6 §. Kostnaden för sådana åtgärder ska slutligt betalas av den som åtgärden har riktats mot, om det inte finns särskilda skäl för annat.

Om ett omhändertaget djur har sålts, och om kostnaden enligt första stycket slutligt ska betalas av

ägaren, får länsstyrelsen *och Polismyndigheten* ta ut kostnaden ur köpesumman. *Köpesumman ska i första hand täcka länsstyrelsens kostnader.*

ägaren, får länsstyrelsen ta ut *ersättning* för kostnaden ur köpesumman.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2026.